

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 43P/60/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221204403
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Burkušová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7221204403.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, dieťa rodičov: X. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. X, N. a otec neuvedený, v konaní o návrhu W. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. X, N., na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie:

Dočasne zveruje maloletého B. X., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti navrhovateľky W. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletého osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Navrhovateľka je povinná podať návrh na zverenie maloletého B. X., nar. XX.XX.XXXX, do jej náhradnej osobnej starostlivosti, a to do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Písomným podaním, doručeným Okresnému súdu Košice II dňa 26.05.2021 sa navrhovateľka domáhala, aby súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého B. X. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že maloletý bol doposiaľ v DPL Hraň, kde vykonával ochrannú výchovu, nakoľko mu uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 10Nt/12/2020 bolo uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Na základe uznesenia Okresného súdu Trebišov sp. zn. 3Nt/3/2021 zo dňa 13.05.2021 má byť maloletý prepustený z ústavného psychiatrického liečenia. Navrhovateľka uvádza, že matka maloletého X. X. žije kočovným spôsobom života, bez domova na neznámom mieste. Otec je neuvedený. V súčasnej dobe nie je možný návrat maloletého do domáceho prostredia a nikto z rodinných príslušníkov sa o maloletého nezaujíma. Navrhovateľka uvádza, že keď bol B. malý tak sa oňho starala, má k nemu blízky vzťah. Vybavovala mu školu a pokiaľ bol B. v jej domácnosti, tak ju rešpektoval, poslúchal, vedela si s ním poradiť. Od prepustenia z DPL Hraň bude maloletý bez zákonného zástupcu, bez akejkoľvek starostlivosti, ponechaný sám na seba, a preto pre ochranu jeho života a zdravia navrhovateľka žiada, aby bol maloletý zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka uvádza, že vzhľadom na uvádzané skutočnosti, s poukázaním na nevyhnutnú potrebu ochrany a bezpečia maloletého, ktorý sa ocitol bez zákonného zástupcu, na jeho skutočný záujem v aktuálnej nepriaznivej životnej situácii, nakoľko je jeho psychický a celkový vývin priamo ohrozený zo strany matky, preto je v najlepšom záujme maloletého, aby bol zverený do starostlivosti navrhovateľky.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice /ďalej len úrad/ doručil dňa 11.06.2021 súdu správu z prešetrenia pomerov u maloletého dieťaťa, v ktorej uviedol, že vykonal sociálne zisťovanie v mieste bydliska navrhovateľky s výsledným zistením, že rodina navrhovateľky sa dlhodobo zdržiava na adrese

K. X O. N.. Navrhovateľka žije na uvedenej adrese s manželom, maloletou dcérou a maloletým V., o ktorého zabezpečuje náhradnú osobnú starostlivosť. Bytové a sociálne pomery navrhovateľky vyhodnotil úrad ako postačujúce, pričom konštatoval, že navrhovateľka má vytvorené podmienky pre riadne zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého. Maloletý B. je žiakom B. ročníka E.N. školy na B. Č.. X O. N.. Navrhovateľka spolupracuje s pedagógmi ohľadom ďalšieho vzdelávania maloletého, ktorý ma t.č. nastavený individuálny vzdelávací program. Prezenčnú výuku absolvuje počas dvoch vyučovacích hodín denne s ohľadom na jeho špecifické vzdelávacie potreby. Maloletému bolo v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Trebišove sp. zn. 3Nt/3/2021 zo dňa 13.05.2021 ukončené ochranné psychiatrické liečenie v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň n.o., ktorému sa maloletý podrobil v čase od 06.11.2020 do 04.06.2021, kedy bol prepustený do domácej starostlivosti, pričom od uvedeného dňa zabezpečuje starostlivosť o neho tetá W. K.G. (navrhovateľka). Maloletý je aktuálne podľa slov navrhovateľky v stabilizovanom stave. Po príchode z DPL Hraň je pokojný, poslušný, ochotne spolupracuje, má pekný vzťah k maloletej W. a V., deti sa mu snažia pomáhať. Navrhovateľka spolupracuje aj s psychiatrickou maloletého W.. L., aby bola maloletému kontinuálne zabezpečovaná aj odborná psychiatrická starostlivosť. Úrad uviedol, že rozhovor s maloletým bol vedený za prítomnosti p. K., maloletý je v jej prítomnosti pokojnejší, nakoľko jeho obava, že by sa musel vrátiť do DPL Hraň pretrváva. Verbálny prejav maloletého je chudobný, väčšinou v prvej časti vety zopakuje posledné slová osoby, s ktorou komunikuje. Pri opakovane položenej otázke má tendenciu vyjadriť sa pomocou neverbálnych prejavov. Na otázku sociálnej pracovníčky ako sa cíti v domácnosti u pani K. reaguje súhlasným prikývnutím, rovnako na otázku ako vychádza s W. a V. vyjadruje pozitívnu emóciu. Pri spomienke na DLP Hraň odmietavo krúti hlavou. Úrad uvádza, že matka maloletého pani X. Z. žije dlhodobo záhaľčivým, neusporiadaným a migrujúcim spôsobom života so sklonom k nadmernému užívaniu alkoholických nápojov. Matka aktuálne nie je schopná riadne zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa a ani nejaví o maloletého záujem. Otec dieťaťa v rodnom liste uvedený nie je.

3. Záverom úrad uvádza, že odporúča dočasne zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, nakoľko takýto neodkladný zásah súdu do rodičovských práv a povinností matky maloletého je s ohľadom na potrebu zabezpečovania starostlivosti a aktuálne špecifické vývinové potreby dieťaťa nanajvýš potrebný a nutný.

4. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

5. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ust. § 360 ods. 1, 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

8. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

9. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa ust. § 330 ods. 1,2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

14. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

15. Po oboznámení sa s návrhom a obsahom predložených listinných dôkazov má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Súd zistil, že maloletý bol dňa 04.06.2021 prepustený z detskej psychiatrickej liečebne, pričom od jeho prepustenia prevzala faktickú starostlivosť o maloletého navrhovateľka. Dôvodom bola skutočnosť, že matka o maloletého nejaví záujem, a tak navrhovateľka ako aj kolízny opatrovník nemajú vedomosť o jej aktuálnom pobyte. V písomných podaniach sa zhodujú v tom, že matka žije kočovným a neusporiadaným spôsobom života. Vzhľadom na nevyhnutnosť zabezpečenia starostlivosti o maloletého po jeho prepustení z liečebne bol maloletý prevzatý do starostlivosti jeho tetou, navrhovateľkou p. K.. Navrhovateľka aktuálne zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, komunikuje zo školou a s lekármi maloletého. Úrad po prešetrení pomerov v rodine navrhovateľky a po zrealizovaní pohovoru s maloletým odporučil zverenie maloletého do jej dočasnej osobnej starostlivosti. Sú má za to, že navrhovateľka dostatočne osvedčila nevyhnutnosť a naliehavosť úpravy pomerov maloletého, a zároveň aj skutočnosť, že je spôsobilá dočasne sa o maloletého starať. Maloletý prejavil pozitívne emócie pri zmienke o navrhovateľke a jej rodine. Z uvedeného má súd za preukázané, že dočasné zverenie maloletého do starostlivosti navrhovateľky je v záujme a v prospech maloletého.

16. Súd zároveň určil rozsah práv a povinností navrhovateľky voči maloletému dieťaťu, a to z toho dôvodu, že navrhovateľka bude mať maloleté dieťa u seba až do rozhodnutia vo veci samej a ide o osobu, ktorá voči dieťaťu zatiaľ žiadne práva nemala.

17. V súlade s ust. § 336 CSP súd navrhovateľke zároveň uložil povinnosť podať návrh vo veci samej, pretože takýto návrh doteraz podaný nebol a súd rozhodol len o dočasnej úprave pomerov maloletého dieťaťa bez vykonaného dokazovania. V zmysle uvedeného ust. zákona súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak návrh v lehote nebude podaný.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 365 ods. 3 CMP).

Nový návrh sa podáva bez označenia spisovou značkou.

Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak návrh v lehote nebude podaný.